

12 sönd. efter tref.

Predikan i Osby kyrka, 10 aug 2008

”Friheten i Kristus”

Mark 2:23-28

En sabbat tog han vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. 24Då sade fariseerna till honom: "Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?" 25Han svarade: "Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta? 26Han gick in i Guds hus - det var när Evjatar var överstepräst - och åt upp skådebröden, som inga andra än prästerna får äta, och gav också dem som var med honom." 27Och Jesus sade till dem: "Sabbaten blev till för människan och inte människan för sabbaten. 28Alltså är Människosonen herre också över sabbaten."

Jag lyssnade på ett radioprogram om en före detta fånge som talade om hans frigivning och hur dåligt förberedd han var på detta. Efter drygt 5 år i en 6 kvadratmeter stor cell där han befunnit sig 22 timmar om dygnet, så stod han plötsligt utanför fängelseporten i något för stora kläder. Han beskrev vilken dramatisk omvälvning detta var. Från att inte kunnat göra någonting, inte ens gå på toaletten utan att fråga om lov så var hans frihet nu i princip obegränsad. Han kunde göra i stort sett vad han ville.

Men han var alltså inte förberedd för detta och därför dröjde det inte så länge innan han återföll i brott som ledde tillbaks till fängelset för hans del. I studion så talade man om detta som det främsta skälet till att kriminella återfaller i brott. Efter så lång tid i fångenskap så kan man inte hantera friheten, man vet inte vad man ska göra med den. Man kanske rent av saknar de trygga rutinerna som omgärdade fångenskapen: då slapp man ju ta ansvar, man slapp tänka och planera, det var det hela tiden andra som gjorde åt en. Så det där med frihet är inte alls så enkelt.

I dagens episteltext så skriver Paulus till galaterna i ett angeläget ärende. De hade ungefär samma problem som den där utsläppta fången, de hade svårt att hantera sin frihet. Nu återföll de inte i brott utan i lag. De kom från en tradition som gick ut på att vi människor måste hålla Guds lag till punkt och pricka för att vinna Guds gillande. Vad frågan handlade om var: kan vi själva förtjäna vår frälsning eller är allt Guds nåd? Man kan tycka att valet däremellan skulle vara enkelt, alla väljer väl Guds nåd hellre än att försöka förtjäna frälsningen med goda gärningar, men så är det inte alltid.

Galaterna hade fått den goda nyheten att de var befriade genom Jesus Kristus och hans död och uppståndelse. Han hade hållit hela lagen i deras ställe, nu kunde de ta emot frälsningen av nåd.

Men så hade de alltså halkat tillbaka i det gamla tänkandet och det är därför som Paulus skriver till dem. De hade dessutom hittat på en alldeles egen modell, en tredje väg där de kombinerade nåd och förtjänst. *Delar* av lagen skulle hållas, man måste omskära sig för att få tillhöra Guds folk och få del av frälsningen. Mot detta argumenterar Paulus med emfas: "Var och en som låter omskära sig är skyldiga att hålla hela lagen." Allt eller inget! Antingen så står man under lagen eller under nåden, antingen är man fri eller fången. Det finns inga mellanlägen.

I dagens evangelium så har Jesus en av sina många dispyter med fariséerna. Gud visste att vi behöver en vilodag, det är inte nyttigt för oss att arbeta sju dagar i veckan, så därför inrättades sabbaten. Men detta hade alltså fariséerna gjort till ett krav, en lag, hur det nu kan vara möjligt att göra vila till ett krav. Jesus bröt medvetet mot sabbatsbudet för att demonstrera att vilodagen var ett erbjudande och ingen lag.

Söndagen inrättades som arbetsfri dag på 300-talet för att vi skulle få möjlighet att fira gudstjänst. Det var därför som det blev just söndagen, eftersom Jesus uppstod en söndag. Det är alltså både en frihet från något och en frihet till något. Man blev fri *från* arbete och fri *till* att fira gudstjänst.

Det är just friheten *till* som jag menar att vi behöver fundera över. För att friheten ska bli verklig så måste den användas på rätt sätt. Frihet förblir bara frihet om den brukas med ansvar. Vi står fria från lagen, men vad använder vi friheten till?

Temat: "Friheten i Kristus" antyder något om vad som behövs. Utan Kristus, ingen sann frihet. Det är liksom inte bara att leva på och göra det som faller en in, det leder inte till någon verklig frihet. Den som bara gör det som han känner för i livet och inte frågar efter andra, kommer snart hamna i en ny slags fångenskap, då man blir fånge under sina egna impulser och begär.

Det är bara när man lever i gemenskap med Kristus som vi kan erhålla verklig frihet, när vi gör det som vi är skapade till att göra. Gud har en vilja och en mening med var och en och sann frihet är att leva i enlighet med den. Vi har fått frihet att söka och leva som Gud vill, men gör vi inte det så betar vi oss snart som den där återfallsförbrytaren. Vi klarar inte att hantera vår frihet och återfaller då i fångenskap.

OS i Peking har ju fått mycket kritik för att det förekommer i ett land där det råder stor brist på frihet. Den frihet som de inte har, tar vi för given och tänker kanske inte så mycket på den. På flera olika plan så är vi som lever i här bland de friaste i världen. Vi har ekonomisk frihet, frihet att tala och tycka vad vi vill. Vi har frihet att resa och bosätta oss var vi vill.

Ändå så kanske många svenskar hungrar efter just frihet, eftersom man inte har använt friheten som Gud vill. Men det är en hunger som Kristus vill mätta. I kyrkan erbjuds vi alla vägledning och svar på frågor med våra liv. Det betyder inte att allt klarnar med en gång, vår hunger efter Gud mättas bara bit för bit. Vi behöver återkomma för att få påfyllnad.

Hungern drev ju hans lärjungar att rycka ax från sädesfälten. De mättades med bröd från åkern den där sabbatsdagen. Idag är det söndag och Livets bröd ligger på altaret för att mätta vår andliga hunger. Eftersom vårt andliga liv behöver näring, så har vi inte råd att missa tillfället att gå fram och böja knä, ge vårt liv i Herrens hand och ta emot nytt liv ur hans hand. Det är inget krav utan ett erbjudande som vi är fria att ta emot. I den heliga måltiden får vi gemenskap med Kristus, gemenskapen med varandra och brödet för vår djupaste hunger.